

مُشَاطِقَاتُ

اداره مخصوصه

درسعادتده باب عالی خاده سنده

محل اداره :

انتظار :

مسکونه موافق آثار جديده مع المنونيه

قبول اولنور

درج ابدليني آثار اعاده اولغاز

دين ، فلسفه ، ادبيات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مؤسلى : ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

درسعادتده نسخهي ۵۰ پاره در

تاريخ تاسيسي :
۱۱. نمرز ۳۲۴

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليسه سنوي
۲۰ فروش فضله آلنير

سنه لکي	القي آياني
۶۰	۳۰
۸۰	۴۰
۸۰	۴۰

درسه دتده
ولا ياتده
ملك اجنبيه ده

درسعادتده پوسته ايله كوندريليسه ولايات بدلي باخدا اولنور.

ايكنجي جلد

۳ ربيع الاول ۳۲۷ پنجشنبه ۱۲ مارت ۳۲۵

عدد : ۳۱

واره بيلمك ايچون نه كې اوصاف و شرائطى حائز اولمق اقتضايدير؛
ع — اجتهد ، ادله قطعيه ايله ثابت اوليان احكام فرعيه
معرفت ايچون كتاب وسنت واجماع وقياسدن عبارت ادله شرعيه
استقصاي نظر ، يعنى هر مجتهد وسع وطاقى نسبتده امان نظر واعمال
فكر ايتمكدور ،

[قول صوابه كوره اجتهد امر متجزى اولماديغندن كنديسييه بو
منوال اوزره استنباط احكامه اقتدار حاصل اولان بر ملكه دن
عبارت اولمق وتعريف مشهور بومعنايه ارجاع اولونمق اقتضايدير .
فقاھتك عني اولان اجتهد شرعى بلاغت وسائره كې بر ملكه
نفسانيه دن عبارت قلمق امر ضروريدير . نصلكه بر شخص كلامك
شكر وشكايت ومدح وهجو كې يالكر بر شعبه سنده ابراز مهارت
ومتقضى حاله رعايت ايده بيلمكه متكلم بليغ عد اولونيورسه بعض
مسائل فرعيه يي استنباطه مقتدر اولماغلده مجتهد وفقه اوله ماز]

اوصاف و شرائط لازمه لك خلاصه اجماليه سى كتاب ايله سنتي فهم
ومواقع اجماعى جزم وكتب اصوله بيان اولونان مباحث قياسى احاطه
ايله برابر مقاصد شرعشريني معرفتن عبارت ايسده احوال وعادات
اقوامى تماماً بيلمكده مقيددر .

زيرا شريعتك بوتون اقسامى ، بالخاصه معاملات متعلق احكامى
كرك معاش ، كرك معاد اعتباريله مصالح عموميه ، يعنى
جلب منافع و درء مقاصد قضيه معقوله سته منعطفدر . بوكا رعايت
ايده بيلمك ايچون احوال نامى عارف ، الحآت زمانيه واقف اولمق
شرط اعظم اوله جنى دركاردور . برده قطعياً معلوم وثابت اولان
مسائلى خارج اجتهد براقيورلر . چونكه — مقاله سالفده ايضاح
اولندينى اوزره — ضروريات دينيه تسميه قلنان « ظلم ايله شرب خمر ك
حرمتى وصلات ايله عدالتك فرضيتى كې » احكام قطعيه ده اجتهد جريان ايتمز ؛
بناءً عليه اجتهددن مقصد اصلى حكم الهى به ظن تحصيلى اولمق
تعين ايدور . فقط مجتهدك بوطنى كندى حقندين يقين منزله سنده در .
زيرا واجب الاتباعدر ، اجتهددن عاجز اولمزلرندن طولايى كنديسنه
تقليده نجبور اولانلر حقندينده حكم بويده در . چونكه « فاسألوا اهل
الذكر ان كنتم لاتعلمون » بيورلمشدر . مابعدى وار

مناسبتى اسماعيل مفي

نجائب قرآنية

سورة سباء، آيت ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹

« لقد كان لسبأ في مسكنهم آية جتان عن يمين وشمال كلوا من
رزق ربكم واشكروا له بلدة طيبة ورب غفور . فاعرضوا فارسنا عليهم
سيل العرم وبدلناهم بجنتيهم جنتين ذواتى اكل خط وائل وشئ من سدر
قليل . ذلك جزيناهم بما كفروا وهل نجازى الا الكفور . وجعلنا

راهويه « رحمهم الله » حضراتك مذهبلى مؤخرأ منقرض اولان
مذاهب مضبوطه نك اك مشهورلرندندر .

مذاهب معروفه نك تدوين واتشارندن اول كچن اهل اسلامده
على الاكثر احاديث مشهوره واصحاب وتابعين كرامدن منقول فتاوى
معتبره ايله عامل اولورلردى . ناس اوزرينه هيچ بر زمان بر مجتهدك
مذهبه اتباع فرض قلمش دكلدر .]

آحاد ناسك استدلال شانلرندن اولماديغنه بناءً بوسوزلردى ده
توهم محصوليدر .

تحصيل علوم ايله اشتغال ايتش اولانلرده ايكي قسمه آيريليورلر .
برقسمى بالاده مذكور ارباب تقليد اولان ضعفا دركه بونلر بيان
اولونان معناسنجه انسداد معروضه قائل اوليورلر . خلافى تقديرنده
محذور مطالعه سيله دييورلر كه : ديانت اسلاميه سالك اولانلر ك كافه سى
مذاهب معروفه نك برينه انتساب وجوبى خصوصنده متفق الكلمدر .
اكر علمى متأخرينه ده اجتهد حق ويرلسه ايدى ، امت
آره سنده تفرقه عظيمه حدوثه بادي اوله جق بر طاقم مذاهب احداث
ايدرلردى . [بونلر كده بوملازمه لرى ظاهر البطلاندر . فسادينى
بالاطراف ايضاح ايده جكز .]

قسم ثانى ارباب علم و كياست اولوب جزماً بيليرلر كه بو حجرك ،
اغلاق باب اجتهدك منشأ محض سياسيدر . چونكه اهل استبداد
اولان سلاطين و امرانك بوتون خوف و هراسلى علمنددر .
علم ايسه اجتهد ايله قائمدر . حافظ ابن عبدالبر كې اكابر علما تصريح
ايتشدر دركه مقلد بالاجماع عالم دكلدر . ابن قيم جوزى ده بو اجماعى
نقل وقبول ايتشدر . حقيقت حال تماماً بومر كرده در ، زيرا بر شيئى
عالم اونى دليل ايله جازم اولاندر . مقلد ايسه يالكر فلان ذاتك شويله
بر سوزه قائل اولديغنى بيلير . بناءً عليه مقلد عالم دكل ، ناقل عد
اولور . حتى فوغراف آلتى اوكا نسبة حائز رجحان كورولور .

ط — باب اجتهدك نه زماندنبرى قاندينى ادعا اوليور ، بونك
اوزرينه نه كې مضار ويا منافع ترتب ايتمكدور ؟

ع — قرن خامس دخول ويا خروجندن اعتباراً قاندينى ادعا
اولنقدردور . حالوكه او زماندن صوكرا كلن بك چوق علمى عظام
اجتهدده بولنشدر ودلائل شرعيه نك كندى نظرلرنده كى اقتضاسنه كوره
حكم وافتا ايتشدر . حتى علمى شافعيه دنيا نك هيچ بر زمان
مجتهددن خالى اولميه جغنى تصريح ايديورلر .

ترك اجتهدده هيچ بر منفعت كوره ميز . مضرت ايسه نوع ، نوع
محققدر ؛ بك چوقدر . مثلاً اهل عقل ، قطع طريق علم ، استقلال
فكردن محروميت كې شيلر اك بيوك مضرتدر .

اجتهادى ترك ايله اهل اسلام — ظواهر كته قصر نظر
ايدمرك — هر علمى مهممل براقديلر ، نهايت بو حاله كركقرار
اولديلر .

ط — اجتهدك ماهيتى نه دن عبارتدر ؟ انسان مرتبه اجتهد

جزای فطیع ایلہ [مجازات ایدرز] روایتہ کوزہ جناب حق اولاد سبائہ اون اوچ بی بعث ایلدیکی حالده جمله سنی تکذیب ایلدیلر [.

[جناب منزل الفرقان اولاد سبائہ موضع سکنالرنده انعام اولنان نعمتلی و آنلرک بوکا قارشو کفرانلریله کنیدیلرینه اولنان جزائی بیان بیوردقدن صکره آنلرک قصه لری نی تکمیل و عاقبت حاللری نی بیان ایچون سیر و سفرلری و دادوستدلری خصوصنجه حق لرنده رایکان اولمش اولان نم جلیله یی و بو یولده کی کفران نعمتلیله کنیدیلرینه طریان ایدن نکبتی دخی حکایه ایدوب بیوریورکه] بز [کنیدیلرینه بلده لرنده احسان ایلدی کمز صنوف نعمدن بشقه] آنلر ایلہ [یعنی آنلرک بلده لریله جهانیا نه] فیض و برکتلی قیلدیغمز قرای [شام] آرمسندہ [قریتلرینه مبنی] بری برندن کورینور [متواصل و مسلسل] قریه لرده انشا ایتدک واورالرده سیروسفری تقدیر ایلدک [بز او قریه لری ابناء سبیلک حاله جسیان مسافات معینه اوزرینه انشا ایدہ رک سیر و سفرک وقت و مقدارنی تعیین ایلدک . نقل اولنورکه سبک معموریتی زمانسده صباحلین بر قریه دن قالقان یولجی دیگر بر قریه ده قیلوت ایتدکدن صکره اوچنچی بر قریه ده بیتوت ایدر و بصورتله شامه قدر واصل اولور ایدی . هپ بونلر اولاد سبائہ احسان اولنان صنوف نعمی تکمیل و حضر و سفرده توقیر ایچون ایدی . بو معموریت و انتظامدن ناشی سبا ایلہ شام آرمسندہ آمدوشد ایدن یولجیلر ایچون او درجه سهولت و امنیت حاصل اولدی که لسان حال آنلره [امین اوله رق] آچلقدن صوسزلقدن دشمندن آسوده بولهرق [کیجه کوندوز] آرزو ایتدی ککر وقت [اورالرده سیروسفر ایدک [دیورایدی]

[لکن اهل سبا یوللرجه شوصورتله حاصل اولان سهولت و امنیتک قدرنی تقدیر ایتیموب مجرد قافله و دبده ایلہ یوله چیقماق و فقرا اوزرینه کبر و ترفع ایتک مقصدیله مراحل سفرک بعدنی تمئی ایتلرندن ناشی جناب حق او ریاض و بساتین ایلہ قرای متواصله یی دخی تخریب ایدرک اورالری بر و بیابان و کنیدیلرینی جزای اعماللری اولمق اوزره بستیون پریشان ایدوب هر بری اقطار عالمدن بر طرفه طاغیله یغندن قصه نری افواه ناسده کمال حیرت و تعجب ایلہ دوران ایدی . حاللری مثل سائر اولدی . ایشته جناب حق کتاب کریمنده بورالرینه اشارت ایلہ بیوریورکه] آنلر یاربنا [مراحل] اسفارمز آرمسنی اوزاقلاشدیر دیدیلر [بویه تمئی ایتدیلر] و [بو تمیلریله] کنیدیلرینه ظلم ایلدیلر . بزده آنلری عالمه داستان و کنیدیلرینی بتون بتون تارمار و پریشان ایلدک . بونده [معاصیدن] صبر و [نعمتله] تشکر ایدن هر فرد ایچون [عبرت آله حق] علامتله واردر .

برقومک هیئت مجتمعه سی تارمار و پریشان اولدقده «تفرقوا ایدی سبا» دیه مثل ضرب اولنورکه سبا اهلایسی سبائک مختلف یوللرینه طاغیله رق پریشان اولدقلری کی او جیتک افرادی ده طاغیلوب بر باد و پریشان اولدیلر معناسی مراددز . مثله کی «ایدی» کلمه سی «ید» ک جمعیه در «ید» بوراده طریق معناسه دره . نته کیم «اخذید البحر» دینورکه دکر

بینهم و بین القرى التي باركنا فيها قرى ظاهرة وقد رنا فيها السیر سیروا فيها لیلای وایاماً آمنین . فقالو ربنا باعد بین اسفارنا و ظلموا انفسهم فجعلناهم احادیث و مزقناهم کل ممزق ان فی ذلك لآیات لكل عصار شکور » [بر مملکتک عمران و زینتی و طرق و معابرندہ امن و انتظامک تقرری خداوند جهان آفرینک بو عالمده او مملکت اهلایسی حقنده نشانه التفات و عنایتی اولدیغه دلالت ایدن براهین ساطعه دن بری ده بو آیات کریمه در . جناب یزدان بو نظم جلیله اولاد سبک حسن حاللرینه مبنی مملکتلری معمور و آبادن اولوب موضع سکنالری یمین و شمالدن ریاض و بساتین ایلہ محاط اولدیغنی و کویلری بری برینی ولی و تسلسل ایدہ ایدہ تاقرای شامیه یه اتصال ایدرک بووجه اوزره طرق و معابرده کمال امن و انتظام ایلہ آمد و شد ایدلرکیکی آنلر حقنده دنیاده رایکان اولمش بر نعمت جلیله ربانیه اولمق اوزره حکایه بیوردیغی کی صکره لری آنلرک حاللری اسائته منقلب اولوب بو نعمت جلیله نک قدرنی بیلمدکلری و تشکرینی ادا ایلمدکلری جهتله اوباغ و باغچیلر ، او معمور و مزین قصبات و قری ، اوامین و آسوده یوللر ، او آثار عمران و انتظام کاملاً محو و نابود اولوب کنیدیلرینک ده تارمار و پریشان اولدقلرینی دخی اسائتلرینه دنیاده بر مجازات اولمق اوزره حکایه ایدوب بیوریورکه] اولاد سبک مسکنلرنده [خطه یمانیه ده شهر ما رب دینلین موضع سکنالرنده جناب حقک ایلره مکافات و کوتولره مجازات ایلدیکنه دلالت ایدر حقیقت بر] نشانه وار ایدی . [بلده لری] یمین و شمالدن ایکی طرفلی ریاض و بساتین ایدی . [یاخود آنلردن هر برینک خانه لری ایکی طرفلی باغچیلر آرمسندہ ایدی . آنلر اودرجه نعی و صفا ایچنده ایدیلرکه لسان حال آنلره] ربکک سزی مرزوق ایلدیکی نعمتلردن تناول ایدوب ذات الوهیتته تشکر ایدک ، [بلده کز] بلده طیه در [هواسی لطیف ، خاکی غایتله فیضا کدر ،] مؤذیات هوادن بلده کزده برشی یوقدر . ربکزده [رب] غفوردر [نعمت جلیله سنه تشکر ایدنلرک تقصیراتی عفو ایدر] دیه [ندا ایلر ایدی] .

[لکن صوکره لری آنلر نم الهیه یه تشکر و جیه سنی ادادن] اعراض ایلدکلرینه [و طرف الهیدن کنیدیلرینه مرسل پیغمبران عظامی تکذیب ایتدکلرینه] مبنی آنلرک اوزرینه سیل العرم کوندردک [سیل العرم دیه معروف انام اولان شدتلی بر سیل ایلہ آنلرک بلاد و اراضی سنی صویه غرق ایتدک] و او ایکی طرفلی باغ و بستانلرینی [محو و نابود ایدوب] ما کولاتی زهر کی آجی و اشجاری آجی ایلغین ایلہ بر مقدار شجر سدردن عبارت بولنان ایکی طرفلی بستانلره تبدیل ایلدک [اشجار لطیفه و نافع ایلہ مزین باغ و بستانلرینی ، درونلرنده جاج اشجار خبیثه یتیشمش شورمه زاره چویردک . شورمه زاره «جنت» اطلاق بیورلسی مشاکلت و تهکم ایچوندر] .

کفران نعمت [یاخود کفر و تکذیب] ایلدکلری سبیله کنیدیلرینه بو جزائی ایتدک . بز آنجق کفوره [حددن افزون کفران نعمت ایدنه و یاخود حددن افزون کفر و تکذیب رسل ایللانه دنیاده بو

ویا پراغیله ال یقاناز، آیت کریمه کی «سدر» ایله ایکنجی نوعی مراد در.

[عربستانده بر نوع اغاج وارد که یپراغی صلبون کی استعمال اولور] دیرلر، ایسته او دیدکری اغاج، شجر نبک بستانی نوعی در. اصدق المقال اولان کتاب الله بوراده بزه بر بیان روحناز و عبرت انکیز ایله ایکی مهم شی نقل ایدیور: بونک بری، یمن اقلیمده سبأ خطه سنک خاک وهوا سنده کی فوق الغایه فیض و جیادت و او خطه سنک زمان قدیمده کی معموریت و احتشامی در. جغرافیا ایله تاریخ دخی شهادت ایدیور که یمن جزیره العربده رعنا و مستشار بر جسم اقلیمدر. قدیمدیری بو اقلیم «مسعود و مبارک» دیه توصیف اوله کلشدر. قوم دریاسی اولان بعض وادیر یله سواحلی استثنای ایدلر کی حالده مواقع مرتفعه سنده هوا لطیف و اراضی بک منبت و محصولداردر. اورمانلری آقار صولری فواکه و مزروعاتی معادن الحاصل منابع طبیعی ثروتی مبدولدر. بو اقلیم مسعودده بر چوق انقاض عظمت نما واردر، بونلر اورانک و قبیله بر دبدبه و احتشام معماری ایله آبادان اولدیغنه شهادت ایدر بقایای مفخر تدر. هند، چین، مصر و سایر بلاد آره سنده مهم بر موقعده اولسیله اوتهدیری فوق الحد اهمیت تجاریه بی واردر. بحق باقیه جق اولسه بر ایکنجی هندوستان اوله جقه شبه یوقدر دینیه یور. بو اقلیم مبارک اهلایسی «آاکم اهل الیمن هم ارق قلوباً و الین افئدة» ستایش نویسنه مظهر اولش و اورادن نیجه افضل بنام ظهور ایلمشدر. بر حسن اداره تاسیسی ایله بو قطعه جسمه دن بتون امتی دلخون ایدن کردباد اغتشاشک زواله عهد قریبده موفقیّت حصولی الطاف الهیهدن مستعدادر.

کتاب اللهک بزه نقل ایتدیکی ایکنجی شی ده: اهل سبأ محاط اولدقلری نم جلیله نک شکرینی ادا ایلدکری جهته حقارنده رایکان اولان آثار الثفات الهیهدن محروم اولدقلری در. بوندن ده جلیانمایان اولیور که بر مملکتسده تجلی ایدن معموریت و اسسایش جناب حقک او مملکت اهلایسنه لائق کوردیکی بر نعمت عظمی و بر نشانه التفاتدر.

جناب خداوند حکیم عبرت المقلغمز ایچون بزه، سبائک حال و موقعی، اهلایسنک دوچار اولدینی انقلاب عظمی، اسبابی نقل و حکایه بیوردینی کی سورة نوح ده دخی «و اه جعل لکم الارض بساطاً، لتسلکوا منها سبلاً فحاجا» بیوریور، روی زمینده کنیش کنیش یوللر آچوبده آمودوشد ایتکلیک کز ایچون الله تعالی ارضی سزه بساط قلدی [منافعکره موافق صورتده یراندی].

روح البیان ده شویله ذکر اولنیش: [مفردات صاحبی دیور که فح: ایکی طایغ آره سنده کی یولدر، کنیش یول معناسنده ده استعمال اولور. [من] حرفی ماقبله متعلقدر، چونکه ماقبل اتحاد معناسنی متضمندر. نظم جلیل «لتسلکوا متخذین من الارض سبلاً فتفرقوا فیها مجتاً و ذهاباً» تقدیرنده در. یاخود [من] حرفی [سبلاً] دن حال واقع اولان مضمرة متعلق اولوب [کأنة من الارض] تقدیرنده در. اگر

یولنی طوتدی دیکدر. مثله کی «سبأ» کلهسی سکون اوزره مبنی اوله رق اوقونور.

«سبأ» قبائل یمک جد اعلاسی عد اولنان یشحب بن یعرب بن قحطانک اوغلی و خلفی و «مأرب» شهرینک بانیسی اولان ذاتک اسمی در. بوشهره بعضاً بانیسنک اسمیه «سبأ» دخی دینور. بعضیلری دیدی که سبأ یمنده صنعانک شرق جهتنده بر خطه قدیمه اولوب مرکری بتون خطه یمانیه نک کرسی قدیمی اولان «مأرب» شهری ایدی. شهر مذکور و قبیله بلقیس ک مقر حکومتی و صنایه درت مرحله نک مسافده سدیله مشهور بر شهر معمور ایدی. جیادت هوا سی و خاکنده فوق الغایه مبدول اولان فیض انبات السنه انامده مثل سائر اولشیدی. مأرب روما امپراطورلنی و بطاله مصریه زمانلرنده عدن و بصره و سوریه آره سنده مهم بر مرکز تجارت اولوب اهلایسی عظیم ثروته مالک ایدی. اهالی یونعمت جلیله نک شکرینی ادا ایلدکریندن میلادک ۲۳۴۱ سنه سی مقدمنده و حکمداران دن «عمر و مزینقا» زماننده سیل العرمدن خراب و یساب اولدی.

سیل العرم: مأرب شهرنده کی سد جسمی هدم ایله مملکتی و اهالی ایله بساتین و مزارعی محو و تلف ایدن سیل مشهوردر. بو ترکیده واقع «عرم» کلهسی: دشوار، شدتلی یا غمور، یقلمش طاشلر، صوی حبس ایچون درملر ایچنده یاییلان سد و بند، کوستیک دیدکری کور صیجان، بر دره نک اسم علمی معنایینه کلور. ترکیب شریف بو معنارک جمله سسیله تفسیر اولمشدر. بعضیلری ده بوراده عرم ایله بلقیس ک بنا ایلدیکی سد مراددر دیدی. نقل اولنور که اهل سبأ بستان و مزرعه لرینی سقی واروا ایده جکری موسمه صویک عدم کفایه سندن ناشی اره لرنده منازعه لر ظهوره کلمکده اولسنه مبنی بلقیس ک عهد حکومتده ایکی طایغ آره سنده قیالرایله «قیر» تعبیر اولور بر نوع زفدن مرکب غایت جسم بر صو بندی انشا ایلش واکا بری بری اوستنده اوج تیمور قبو یا بلدیغی کی بوندک اوننده ده اون ایکی کوزلی بیوک بر حوض یا بلمش ایدی. موسم بارانده یمن وادیرلندن کلن صولر بنده طویلانوب دریا شکلی الور ایدی. اراضی صولانه جنی وقت بوندک اک اوستنده کی قبواچیله رق اوکنده کی حوض کیره صولنور و حوضک صوی بتنجه ایکنجی و صکره اوچنجی قبولراچیلور ایدی. اهل سبأده بستان و مزرعه لرینی حوضدن جریان ایدن صولرایله بول بول صولارلر ایدی. صکره لر اهل سبائک اخلاق بوزیلوب طغیان ایتدکریندن جناب حق یر کوستیکنی مسلط ایدوب سدی دلسیله ایچنده کی صولر بردنبره بوشاله رق او منازل و اراضی یر تکرار احیا و اعمالرندن کندیغی مایوس ایده جک درجه ده غرقاب فنا ایلدی.

سینک کسری و دالک سکونیه «سدر» که شجر نبک اسمی در. ایکی نوع اولور: بری بستانی در که میوه سی خوش اولور، ویا پراغیله ال یقانور. عربجه «نبق» و ترکیه عربستان کرازی دیدکری میوه بو نوعک میوه سی در. و بریسی، بری در که میوه سی ککره اولور.

[من] حرفی [سبلاً] کله سندن مؤخر واقع اولایدی آنک صفقی اولور ایدی. ارضک سیر و سلوک ایچون بساط قلنمی، نوم، استراحت، حراحت، غرس و سائر کبی دیگر وجوه انتفاعه منافی دکلدر.

کله سیر و سلوک: بویا جسمانی ویا روحانی اولور. سلوک جسمانی مقصده ایصال ایدن حرکت اینیه ایله اولور. بونوع سیر و سفرك طلب علم، حج، تجارت و سائر کبی فوائد جلیله سی واردر. سلوک روحانی مقصوده ایصال ایدن حرکت کیفیه ایله اولور. بونکده محبت، معرفت و عرفان، انس و اتلاف و سائر کبی فوائد جلیله سی واردر.

برکت زاده: اسماعیل مهی

احکام الحرب والصلح فی الاسلام

ممنوعات حربیه

حرب اساساً دشمنی مالاً و بدناً ضرر اوردو چار تلاف و خسار ایدلک مقصدی اوزرینه مؤسس و خصمه «الشر باشر و البادی اظم» قاعده منجه دشمنک هر درلو معامله سه قارشو مقابله بالمثل اجرایی قواعد طبیعیه و عادات مرعیه دن بولندینی حالده شریعت غرای اسلامییه معاملات حربیه ده اون ماده بی استثنا و بونلرک نه مقابله و نه مباشرة اجرایی جائز اولمادیغنی بیان و انبا ایله نهی و تحریم ایلمشدر.

برنجیسی — صومعه نشین اولان راهب لک قتل

ایکنجیسی — اطفال و صبیان مقوله سندن اولان چو جقلرک قتل

اوجنجیسی — قادیلرک قتل

دردنجیسی — یوزفانی اولان اختیارلر ایله اعمی و علیل و منزول

اولانلرک قتل

بشنجیسی — میوه دار اولان هر نوع آغاج و مزروعاتک قطع

و احراق

التنجیسی — یمک ایچون لزومی اولان مقدار دن فضله قیون و صیفر

کبی حیوانلرک ذبحی

یدنجیسی — اموال غنائمدن بر نسنه بی عسکر و قوماندانلردن

کیزی اوله رق اخذی

سکرنجیسی — زنا کبی فساد و معصیتی موجب افعالک ارتکابی

طقوزنجیسی — مجروحینک تعقیب و اتلافی

اوننجیسی — اسیرانک قتل

اشته ممنوعات مذکورنک هربری متعدد آیات و احادیث ایله نهی

و تحریم بیورلمشدر. تنه کیم خلیفه صدیق جاه ابو بکر رضی اه عنه اقدام غزا ضمننده برجهته سردار نصیبه بعث و اسرا ایلمش اولدینی یزید بن ابی سفیان مدینه منوره خارجه قدر ماشیاً تشیع ایلدکن صکره خطبه آتیه بی القادومنیات عشره بی بیان و احصا ایله بیورلمشدر که [اوصیک بعشر خصال فاحفظهن ستلی فی سفرك هذا رجالا لزموا

صومعتهم لطاعة الله فی زعمهم فلا تعرض لهم و اناساً خلقوا اوساط رؤسهم وتركوا شعوراً کالمصائبه فاضربوا مقاعد الشيطان منها بالسيف ولا تقتلن مولوداً ولا شيخاً کبیراً ولا تعقرن شجراً بدائمه ولا تحرقن نخلاً ولا تقطعن کرملاً لانه فساد فی الارض والله لا یرضی بالفساد وقد قال تعالی فی کتابه الکریم [واذتولی سعی فی الارض لیفسد فیها ویهلک الحرث والنسل] ولا تدجن غنمه ولا بقرة الا ما اضطررت لا کله ولا تغلن. ولا تجبن. ولا تفسدن. ولا تعصین. [مال منی ای یزید بن سکا اون خصلت ایله امر ایدرم که آنلری از برله اشبو سفرنده عن قریب صومعه نشین عبادت برطاقم راهبره تصادف ایده جکسین که آنلر طاعت خدا زعمیه صومعه لرینه قیامش اولدقلرندن آنلره ایلیشمه و برطاقم باشلرینک اوزته سنی تراش ایتش و اوزون صاچلرینی باشلری اطرافه چنبرکی چویرمش سرکردکان کفر و فساد راست کله جکسین که آنلرک نشیمنک شیطان اولان قفالرینک اوزته سنی شمشیر قهر و تدمیر ایله ضرب ایله. آنجن اطفال و صبیان و پیر و ناتوان و بنات و نسوانی قتل و اتلاف ایلمه. و درخت میوه دار و باغ و بستان کبی کروم و اشجاری قطع و احراق ایلمه. و ییه جکندن فضله دشمنک اغنام و حیواناتی کسمه. و اموال غنائمدن و امتة محاریندن کیزی اوله رق نفسک ایچون برنسنه آله. و جنک و جدال و حرب و قتاله اظهار خوف و هراس ایله قورقاق اوله. و فساد و معصیت کبی افعال و منہیاتی ارتکاب ایلمه. دیمکدر.

اشته حقوق حربی مبین بو خطبه دن بلیغ بردستور حکمت و قانون معدلت وجودی تصور اولنمز. و حرب و قتاله بیه عدالت اسلامییه و مدنیت محمدیه بوندن بیوک شاهد عادل اولماز. و شمده یه قدر وقوع بولان محارباتده بعض اوروا متعصب لرینک عساکر اسلامییه اسناد ایلدی کبری تعدیاتی تکذیب ایچون بشقه جه دلیل و برهان ایرادینه حاجت قالمز «فاعتبروا یا اولی الالباب»

هنکام حرب و صلحه احکام استیمان

برهیئت اجتماعیه ایله وقوع بولان معاهدات احکامنه رعایت واجبه دیانت اولدینی کبی هنکام حربده بیه محاریندن بریسی طالب امن و امان اوله رق مسامینه التجا ایلدیکی حالده دخالت واقعسی قبول و مال و جان و عرضی هر درلو تعرضدن محافظه و صیانتله تأمین ایدلمسی و آیات قرآنییه و احکام دینییه استماع و تلقیدن صکره ینه وطنه عودت ارزوسنده بولنورسه دارالحرب اولان وطنه سالماً ایصال ایدیلنجه یه قدر وقایه و حمایت ایدلمسی شریعت غرای اسلامییه احکام عادلله سی مقتضیاتنددر. تنه کیم سورة توبه ده نازل اولان (وان احد من المشرکین استجارک فآجره حتی یسمع کلام الله ثم ابغیه مأمنه ذلك بانهم قوم لا یعلمون) آیات کریمه لرنده بوجهت صراحة بیان بیورلمشدر. آیات مذکورنک معانی شریفه لر ای پیغمبر ذیشانم اکر طائفة مشرکیندن بریسی سکا التجا و محابت و حمایتکی رجا ایلدیکی حالده کلام الله اولان آیات قرآنییه استماع و احکام دینییه کسب و قوف